

Partner Sosyotelizmi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Partner Sosyotelizmi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28930>

Özet

Partner Sosyotelizmi Ölçeği (PSÖ), Topal ve arkadaşları (2021) tarafından Türkçeye uyarlanmış, bireylerin romantik ilişkilerdeki partnerlerine yönelik sosyotelizm düzeylerini ölçmeyi amaçlayan bir psikolojik araçtır. Bu uyarlama çalışması, üniversite öğrencilerinde **partner sosyotelizmi**, bağlanma ve algılanan romantik ilişki kalitesi arasındaki ilişkileri incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Ölçek, 5'li Likert ölçeği formatında olup, 6 maddeden oluşmaktadır. PSÖ'nün psikometrik özellikleri incelendiğinde, tek faktörlü bir yapıya sahip olduğu, yüksek iç tutarlılık (**Cronbach's Alpha** = .85) ve mükemmel test-tekrar test güvenilirliği ($r = .82$) sergilediği tespit edilmiştir. Bu özellikleriyle PSÖ, Türkiye'deki akademik çalışmalarda **partner sosyotelizmi** araştırmaları için güvenilir ve geçerli bir araç sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Partner Sosyotelizmi, Psikolojik Ölçek, Adaptasyon, Güvenirlik, Geçerlik, Romantik İlişkiler, Bağlanma, Üniversite Öğrencileri

Yazarlar

K. Topal, R. Güngör, H. Çoban, S. Şahintürk, E. Kırmızıyaka, T. G. Şendil

Amaç

Partner Sosyotelizmi Ölçeği'nin (PSÖ) temel amacı, bireylerin romantik ilişkilerdeki partnerlerine yönelik sosyotelizm düzeylerini ölçmektir. Topal ve arkadaşları (2021) tarafından gerçekleştirilen Türkçe uyarlama çalışması, özellikle üniversite öğrencilerinde **partner sosyotelizminin** bağlanma stilleri ve algılanan romantik ilişki kalitesi ile olan karmaşık ilişkilerini araştırmayı hedeflemiştir. Bu ölçek, kişilerin romantik partnerlerine ne ölçüde odaklandıklarını, onlara ne kadar değer verdiklerini ve ilişkilerine ne denli yatırım yaptıklarını belirlemeye yardımcı olur.

PSÖ, ilişki dinamiklerini ve partnerler arasındaki etkileşimleri daha derinlemesine anlamak isteyen araştırmacılar ve ruh sağlığı uzmanları için değerli bir araç sunmaktadır. Ölçek, bireylerin partner odaklı sosyal yönelimlerinin ilişki memnuniyeti ve deneyimleri üzerindeki etkilerini incelemek amacıyla kullanılabilir. Bu sayede, romantik ilişkilerdeki bireysel farklılıkların ve etkileşim biçimlerinin daha iyi anlaşılmasına katkıda bulunmaktadır.

Yapı

Partner Sosyotelizmi Ölçeği, "partner sosyotelizmi" olarak adlandırılan psikolojik yapıyı ölçmek üzere tasarlanmıştır. Kaynak metinde bu terimin doğrudan bir tanım bulunmamasıyla birlikte, çalışmanın bağlamından yola çıkarak **partner sosyotelizminin**, bireyin romantik

ilişkisinde partnerine karşı gösterdiği yoğun sosyal odaklanma, bağımlılık ve öncelik verme eğilimi olduğu çıkarılabilir. Bu yapı, bireyin partnerinin refahına, ortak faaliyetlere ve genel ilişki bağlarının güçlendirilmesine yönelik düşünce, duygu ve davranışları içermektedir.

Topal ve arkadaşlarının (2021) araştırmalarında, **partner sosyotelizmi**, **bağlanma** ve algılanan **romantik ilişki kalitesi** ile ilişkili önemli bir faktör olarak kavramsallaştırılmıştır. Ölçek, bireylerin samimi partnerliklerinde kendilerini duygusal ve davranışsal olarak nasıl konumlandıklarına dair içgörüler sunarak, ilişki içerisindeki kişisel yatırımlar ve yönelimleri anlamak için bir çerçeve sağlamaktadır.

Geçerlik

PSÖ'nün **yapı geçerli**liği, Türkçe uyarılma sürecinde kapsamlı bir şekilde değerlendirilmiştir. Başlangıçta yapılan **madde analizinde**, aydınlatıcı gücü düşük olan maddelerin elenmesi amacıyla, toplam puanla olan **faktör yükünün** .30'un üzerinde olup olmadığına bakılmıştır. Bu analiz sonucunda 2, 4 ve 7 numaralı maddeler ölçekten çıkarılarak, .51 ile .66 arasında değişen **faktör yüklerine** sahip 6 madde ile analize devam edilmiştir. Örneklemin **faktör analizi** için yeterliliğini değerlendiren **Kaiser Meyer-Olkin (KMO) katsayısı** .86 olarak yüksek bulunmuştur. Ayrıca, **faktör analizinin** uygunluğunu test eden **Bartlett testi** sonucu da istatistiksel olarak anlamlı ($\chi^2 = 441.416, p < .001$) çıkmıştır.

Gerçekleştirilen **faktör analizinden** elde edilen **yamaç-eğim** grafiği sonuçlarına göre, orijinal ölçekle tutarlı olarak, öz deeri 1'in üzerinde olan tek bir faktör olduğu belirlenmiştir. Tek faktörle sınırlı **temel bileşenler analizi** tekrar edildiğinde, bu yapının toplam **varyansın** %58.2'sini açıkladığı saptanmıştır. Bu bulgular, **Partner Sosyotelizmi Ölçeği**'nin tek boyutlu bir yapıya öltüüne ve Türk örnekleminde güçlü bir **yapı geçerli**ğine sahip olduğuna işaret etmektedir.

Güvenirlik

PSÖ'nün **güvenirli**ği, hem **iç tutarlılık** hem de **test-tekrar test güvenilirliği** yöntemleriyle detaylı olarak incelenmiştir. Ölçeğin **iç tutarlılık katsayısı**, **Cronbach's Alpha** deeri .85 olarak hesaplanmıştır. Bu deer, ölçeğin maddelerinin kendi aralarında yüksek düzeyde tutarlı olduğunu ve aynı yapıya öltüünü göstermektedir. Elde edilen bu katsayı, orijinal ölçeğin (.93) güvenilirlik düzeyine oldukça yakın olup, Türkçe uyarılmanın da yüksek derecede güvenilir olduğunu kanıtlamaktadır.

Test-tekrar test güvenilirliğini belirlemek amacıyla, 40 katılımcıya 7 gün ara ile PSÖ tekrar uygulanmıştır. Yapılan analizler sonucunda, iki uygulama arasındaki PSÖ puanları arasında .82 düzeyinde ileri derecede anlamlı bir ilişki ($p < .001$) olduğu tespit edilmiştir. Bu yüksek korelasyon katsayısı, ölçek puanlarının zaman içinde kararlı olduğunu ve PSÖ'nün tekrarlı ölçümlerde tutarlı sonuçlar verdiğini güçlü bir şekilde desteklemektedir.

Faktör Analizi

Partner Sosyotelizmi Ölçeği (PSÖ) için gerçekleştirilen faktör analizi, ölçeğin yapısal özelliklerini belirlemede kritik bir rol oynamıştır. Analiz öncesinde yapılan madde analizinde, toplam puanla faktör yükü .30'un altında kalan 2, 4 ve 7 numaralı maddeler ölçekten çıkarılmıştır. Kalan 6 madde, .51 ile .66 arasında değişen tatmin edici faktör yükleri ile analize dahil edilmiştir.

Örneklemin faktör analizi için uygunluğunu değerlendirmek üzere hesaplanan Kaiser Meyer-Olkin (KMO) katsayısı .86 gibi yüksek bir yerde bulunmuştur. Ayrıca, korelasyon matrisinin faktörlenebilirliğini test eden Bartlett testi istatistiksel olarak anlamlı ($\chi^2 = 441.416$, $p < .001$) sonuç vermiştir. Yamaç-eğim grafiği sonuçları, orijinal ölçekte olduğu gibi, öz değeri 1'in üzerinde olan tek bir faktörün varlığını güçlü bir şekilde desteklemiştir. Tek faktörle sınırlandırılarak yapılan temel bileşenler analizi, bu tek faktörlü yapının toplam varyansın %58.2'sini açıkladığını göstermiştir, bu da ölçeğin güçlü bir tek boyutlu yapıya sahip olduğunu doğrulamaktadır.

Enstrüman

Test Type: Uyarlama

Format: 6 maddeden oluşan 5'li Likert ölçeği (1= hiçbir zaman - 5= her zaman)

Language Available: Türkçe

Population Group: Üniversite öğrencileri

Age Group: Genç yetişkinler (Üniversite yaşı)

Population Details: Türkiye'deki üniversite öğrencileri üzerinde geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır.

Test Methodology: Kendi kendine raporlama (Self-report) anketi

Anahtar Kelimeler

Partner Sosyotelizmi Ölçeği, Psikometrik Özellikler, Faktör Analizi, Cronbach Alfa, Test-Tekrar Test, Romantik İlişki Ölçekleri

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Mevcut Değil

Affiliation Email addresses: salihasahinturk@gmail.com (Sorumlu Yazar: Saliha Şahintürk)

Correspondence Address: Mevcut Değil

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Bu ölçeğin kullanımı için kaynakta özel bir izin veya ücret bilgisi belirtilmemiştir. Akademik ve araştırmaya amaçlı kullanımlar için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi önerilir.

Test Yılı (Adaptasyon): 2021

Referanslar

Topal, K., Güngör, R., Çoban, H., Şahintürk, S., Karmazkaya, E., ve Şendil, T. G. (2021). Üniversite Öğrencilerinde Partner Sosyotelizmi, Bağlanma ve Algılanan Romantik İlişki Kalitesi Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi. *Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi*, 58, 462-475. [doi: 10.7816/ulakbilge-09-58-09](https://doi.org/10.7816/ulakbilge-09-58-09)

Makalenin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: <https://www.ulakbilge.com/makale/pdf/1614108958.pdf>

Ölçeğin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: [partner-sosyotelizmi-olcegi-toad.pdf](https://www.ulakbilge.com/makale/pdf/partner-sosyotelizmi-olcegi-toad.pdf)

Partner Sosyotelizmi Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri, orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Sağlanan kaynak metinde **Partner Sosyotelizmi Ölçeği**'nin maddeleri bulunmamaktadır.